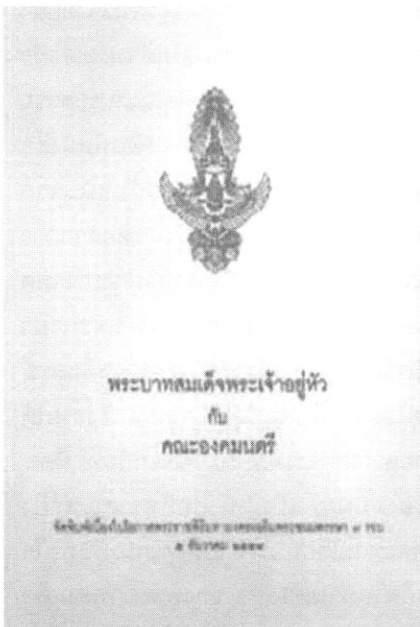

แนะนำหนังสือ

ยิ่งยศ บุญจันทร์*

คณะองคมนตรี. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี.
(ฉบับพอกเกตบุ๊ก) กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๖.
๔๗๙ หน้า : ภาพประกอบ.

* นักศึกษาหลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี เป็นหนังสือที่คณะองคมนตรี จัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ กับการเผยแพร่เบื้องหลังพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากคณะบุคคล ที่ถวายงานใกล้ชิดที่สุด เพื่อให้คนได้รู้ว่า “ในหลวงทรงทำอะไร ทรงทำเพื่อใคร และทรง ทำอย่างไร” ต่อมา ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นายลัก กอแสงเรือง นายกสภานายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งมีความประทับใจและซาบซึ้งในเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ที่ สะท้อนให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณอันเป็นเอกประการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อปวงชน ได้ขออนุญาตคณะองคมนตรีจัดพิมพ์หนังสือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับคณะองคมนตรี อีกครั้งในรูปแบบปกกตมู๊ด เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้ประชาชน ทั่วไปได้รับรู้อย่างกว้างขวาง ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ สภานายความฯ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี อีกครั้ง โดยได้รับทุนสนับสนุนจาก เอกชนและหน่วยงานจำนวนมาก ในการพิมพ์เผยแพร่ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ นอกจากการ จัดพิมพ์ในภาษาไทยจำนวน ๕๐,๐๐๐ เล่มแล้ว ยังมีการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ คือภาษาจีนและภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณไปยังชาวต่างชาติและนานา ประเทศอีกอย่างละ ๕๐,๐๐๐ เล่มอีกด้วย จัดพิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตอย่างดีและมี ภาพสีประกอบที่มีคุณค่าจำนวนมาก จำหน่ายในราคาเล่มละ ๑๙๙ บาท ซึ่งรายได้ จากการจัดจำหน่ายหนังสือทั้งหมดทางสภานายความฯ จะมอบให้มูลนิธิธิดานันทมหิดล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี เป็นหนังสือที่ทรงคุณค่ายิ่ง เป็นผลงานของคณะองคมนตรี ๑๙ ท่าน ที่แต่ละท่านเขียนบรรยายถึงความประทับใจ ในพระจริยวัตรอันงดงาม และพระราชกรณียกิจในด้านต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว การได้รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทขององคมนตรีทำให้ได้ภาพที่อยู่ นอกเหนือไปจากการรับรู้ของพสกนิกรทั่วไป เนื้อหาในหนังสือแบ่งออกเป็น ๔ ภาค โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมด้านต่าง ๆ อันเกี่ยวกับคณะองคมนตรี ตั้งแต่ประวัติความเป็นมา บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญและมีเนื้อหามากที่สุดได้แก่ภาคที่ ๓ ซึ่งเป็นการรวบรวมความที่ คณะองคมนตรีทั้ง ๑๙ ท่าน ร่วมกันเขียนบรรยายถึงเหตุการณ์และความประทับใจใน การถวายงานใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทในมุมมองและรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละ บทความล้วนแต่สะท้อนให้เห็นถึงพระราชดำริที่แยบคาย นำพระราชหฤทัยที่มีต่อประชาชน

ผ่านพระราชกรณียกิจและโครงการตามพระราชดำริ ตลอดจนพระจริยวัตรอันงดงามในการทรงงานเพื่อพสกนิกรชาวไทยอย่างแท้จริง ภายในเล่มยังประกอบด้วยพระบรมฉายาลักษณ์ และภาพพระราชกรณียกิจกว่า ๑๐๐ ภาพ ซึ่งแต่ละภาพหาชมได้ยาก นอกจากนี้ ยังมีประวัติโดยย่อของคณะองคมนตรีซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักคณะองคมนตรีแต่ละท่านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในรัชกาลที่ ๙ พร้อมกับมีรูปภาพประกอบ อาทิ ประวัติการทำงาน วันที่ได้รับพระราชทานพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้แก่ผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไป

ในภาคแรก ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องความเป็นมาของคณะองคมนตรีว่ามีความสำคัญในฐานะที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีบทบาทมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในระยะแรกนั้นยังไม่ได้เรียกว่าคณะองคมนตรี แต่จะใช้คำว่า “ปรีวิโคานซิลเลอร์” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษ “Privy Council” หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ที่ปรึกษาในพระองค์” คำว่าองคมนตรีเริ่มใช้ตั้งแต่เมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐาน ทั้งนี้ ในรายงานการประชุมเสนาบดีวันที่ ๒๗ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๑ (พ.ศ. ๒๔๓๕) และใน “ประกาศพระราชพิธีศรีสังฆานกาล พระราชทานพระไชยวัฒน์องค์เล็กแลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แลตั้งองคมนตรี” รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๑ ก็ปรากฏคำว่าองคมนตรีแล้ว ก่อนหน้านั้นในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑ จุลศักราช ๑๒๓๖ (พ.ศ. ๒๔๑๗) ได้ลงพิมพ์ “ประกาศที่ ๓ ว่าด้วยการตั้งเกานซิล แลพระราชบัญญัติ” ดัง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปรารภว่า

...ราชการผลประโยชน์บ้านเมืองสิ่งใดที่จะเกิดขึ้น แลการที่ยังร้งมาแต่เดิมมากนัก ถ้าจะทรงจัดการแต่พระองค์เดียว ก็จะไม่ใคร่สำเร็จไปได้ ถ้ามีผู้ช่วยกันคิดหลายปัญญาแล้ว การซึ่งร้งมาแต่เดิมก็จะได้ปลดปล่อยไปทีละน้อย ๆ ความดีความเจริญก็คงจะบังเกิดแก่บ้านเมือง จึงได้ทรงจัดสันข้าทูลละอองธุลีพระบาท ซึ่งมีสติปัญญาโปรดเกล้าฯ ตั้งไว้เป็นที่ปรึกษาแห่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว... (หน้า ๑๗)

พระราชดำริข้างต้น สะท้อนถึงที่มา บทบาท และหน้าที่ขององคมนตรีในการช่วยบริหารงานราชการของ ต่อมาในรัชกาลปัจจุบันได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๒ มาตราที่ ๑๓ ซึ่งได้บัญญัติเกี่ยวกับองคมนตรีไว้ดังนี้

พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะองคมนตรีเฝ้าฯ เป็น การส่วนพระองค์ ณ ห้องประชุม สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ ชั้น ๑๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช วันจันทร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี, หน้า ๘๑)

และองคมนตรีอีกไม่มากกว่าแปดคน ประกอบเป็นคณะองคมนตรี คณะองคมนตรี มีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ ทรงปรึกษา และมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ (หน้า ๒๖)

รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่บัญญัติถึงคณะองคมนตรี และ หน้าที่ของคณะองคมนตรี อันเป็นการวางรากฐานและบทบาทของคณะองคมนตรีใน ปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันพระมหากษัตริย์จะทรงเลือกและทรงแต่งตั้งด้วยพระองค์เองทุกคน

ในภาคที่ ๒ ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะองคมนตรี ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นการกล่าวสรุปอย่างคร่าว ๆ ถึงที่มาของคณะองคมนตรี ข้อกำหนด และคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นองคมนตรี ตลอดจนภาระและหน้าที่ขององคมนตรีในวาระต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับ ดังกล่าว ในบทเดียวกันนี้ยังกล่าวถึงภารกิจโดยรวมที่คณะองคมนตรีปฏิบัติถวายเป็น

ประจำ ซึ่งเป็นงานในส่วนการบริหารราชการแผ่นดินนอกเหนือจากหน้าที่ที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ ในทางปฏิบัติคณะองคมนตรีมีหน้าที่กลั่นกรองการทรงงานด้านต่าง ๆ ในเบื้องต้นเพื่อถวายประกอบพระบรมราชวินิจฉัย ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิและโครงการต่าง ๆ เป็นงานบริหารจัดการหรือดูแลกิจการต่างพระเนตรพระกรรณ ซึ่งสาระสำคัญล้วนแล้วแต่เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระน้อยใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในภาคที่ ๓ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือเล่มนี้ เป็นการรวมบทความของคณะองคมนตรีทั้ง ๑๙ ท่าน ที่ได้บันทึกเรื่องราวอันทรงคุณค่า ถือได้ว่าเป็นการบันทึกช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ไว้ ผู้อ่านจะได้ทราบถึงเรื่องราวการถวายงานซึ่งแตกต่างกันไปจากคณะองคมนตรี ๑๙ ท่าน ทั้งเรื่องโครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ การทหาร การแพทย์ การดนตรี เป็นต้น ท่วงทำนองของการเขียนผู้อ่านจะสัมผัสได้ถึงน้ำเสียงที่ผู้เขียนบรรยายถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สะท้อนให้เห็นถึงแนวพระราชดำริที่ลึกซึ้งเบื้องหลังพระราชกรณียกิจและโครงการตามพระราชดำริ น้ำพระราชหฤทัยที่ทรงรักและห่วงใยพสกนิกร ตลอดจนพระจริยวัตรอันงดงามในการทรงงานเพื่อความสุขของพสกนิกร บทความในหนังสือเล่มนี้มีอยู่ด้วยกันหลายเรื่อง แต่ละเรื่องเป็นเรื่องราวอันทรงคุณค่าที่องคมนตรีแต่ละท่านถ่ายทอดออกมาจากความรู้สึกที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ด้วยจำนวนหน้าที่มีจำกัด จึงขอนำเสนอบทความที่น่าประทับใจจากองคมนตรี 3 ท่าน ได้แก่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดย นายธำนิภรณ์ กรัยวิเชียร อดีตนายกรัฐมนตรีนได้เล่าถึงความประทับใจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องของความยุติธรรม ทรงพระราชทานแนวพระราชดำริไว้ในเรื่องความยุติธรรมมาก่อนกฎหมาย นอกจากนี้ยังกล่าวถึงพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงนำพาประเทศผ่านสถานการณ์วิกฤตอันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิคอมมิวนิสต์โดยทรงเสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในถิ่นทุรกันดารเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาให้เกิดความเจริญในชนบท “พระองค์มิได้ทรงหวั่นเกรงภัยอันตรายใด ๆ จากอริราชศัตรูเลยแม้แต่น้อย หากแต่ทรงแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่ทุกฝ่าย ในน้ำพระราชหฤทัยอันเด็ดเดี่ยวและกล้าหาญ” (หน้า ๑๑๗) การปฏิบัติพระราชกรณียกิจในลักษณะดังกล่าวทำให้ลัทธิคอมมิวนิสต์ปฏิบัติการไม่สำเร็จในประเทศไทย และทำให้ไทยสามารถคงความเป็นไทยได้ตราบจนปัจจุบัน นอกจากนี้ท่านผู้เขียนยังกล่าวว่าพระองค์ยังทรง

คณะองคมนตรีทั้ง ๑๙ ท่าน พุทธศักราช ๒๕๕๔

แถวยืน (ซ้ายไปขวา) นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ นายสวัสดิ์ วัฒนายกร นายเกษม วัฒนชัย พลเรือเอก หม่อมหลวง อัศนี ปราโมช หม่อมราชวงศ์เทพมงคล เทวกุล นายพลการ สุวรรณรัฐ พลเรือเอก ชุมพล บัณฑิตสานนท์ นายศุภชัย ภู่งาม พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข

แถวนั่ง (ซ้ายไปขวา) นายอำพล เสนาณรงค์ พลอากาศเอก กำธน สินธวานนท์ นายเชาวน์ ฅนศิลป์ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ (ประธานองคมนตรี) พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์ นายจำรัส เขมะจารุ (พระบาทสมเด็จพระเจ้าหัวกับคณะองคมนตรี, หน้า ๔๑๘)

เปี่ยมด้วยน้ำพระทัยที่เป็นประชาธิปไตย “แม้พระองค์จะมีพระราชอำนาจดังกล่าว พระองค์ก็มิเคยใช้พระราชอำนาจเหล่านั้นเพื่อประโยชน์ส่วนพระองค์เลย หากแต่ทรงใช้ไปในทางที่จะเกิดประโยชน์สุขแก่บ้านเมืองเท่านั้น” (หน้า ๑๑๙)

พระราชผู้ทรงนำไทยผ่านพ้นวิกฤต โดย พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา องคมนตรีที่มีอายุมากที่สุด ปัจจุบันอายุ ๙๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔) แต่ยังคงปฏิบัติถวายงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาท ได้เล่าถึงความประทับใจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องของการรักษาความมั่นคงของประเทศ ทรงแก้ไขปัญหาวิกฤตในประเทศอันเนื่องมาจากภัยคอมมิวนิสต์ ได้เล่าว่าปัญหาในขณะนั้นว่าประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหารอบด้าน แต่ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระองค์ที่ทรงแก้ไขปัญหามาโดยให้ประชาชนมีที่ดินทำกิน เพื่อลดปัญหาความเลื่อมล้ำอันเป็นสาเหตุสำคัญที่กลุ่มคอมมิวนิสต์นำมาอ้าง “หากรัฐบาลสามารถทำให้เกษตรกรมีที่อยู่ที่มีรายได้ดีพอสมควร มีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและรู้สึกห่วงแหนที่อยู่ที่ทำกินของเขาแล้ว ปัญหาการป้องกันด้วยกำลังทหาร...ก็จะลดความสำคัญลง” (หน้า ๑๖๕) พระองค์ทรงมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาเรื่อง

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๒ ก.ค.-ธ.ค. (๒๕๕๖) ๒๕๕

ที่ดินทำกินให้ราษฎรในถิ่นทุรกันดาร เกิดเป็นโครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ กว่า ๔,๐๐๐ โครงการ นอกจากนี้พระองค์ยังเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร และทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรทุกระดับ เพื่อบรรเทาความทุกข์ยากของราษฎร ซึ่งล้วนเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทรงเกี่ยวข้าว ที่โครงการพัฒนาสวนพระองค์ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก โดย นายสวัสดิ์ วัฒนายากร* หนึ่งในองคมนตรีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงคัดเลือกด้วยพระองค์เอง โดยมีพระราชประสงค์ให้มาช่วยในเรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้เล่าว่า สมัยที่ได้ทำงานเป็นอธิบดีกรมชลประทาน เคยได้ทำงานถวายพระองค์ท่าน

* ปัจจุบัน ฯพณฯ สวัสดิ์ วัฒนายากร ถึงแก่อนิจกรรมแล้ว

ซึ่งทุกคนทราบดีว่าพระองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถเรื่องชลประทานมาก ดอกย้าว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่กราบบังคมทูลรายงานว่า ห้ามเดาเด็ดขาด ถ้าเรื่องใดไม่รู้ให้กราบบังคมทูลไปตรง ๆ จะดีกว่า นอกจากนี้ยังทราบดีว่าพระองค์ท่านเสด็จในถิ่นทุรกันดารโดยไม่หวั่นภัยอันตรายใด ๆ เพื่อหวังให้พลกนิกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น “สมัยได้ทำงานที่มูลนิธิชัยพัฒนา ผมได้ร่วมโต๊ะเสวยหลังจากพระองค์เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารแห่งหนึ่ง มีพระราชดำรัสหนึ่งที่ตั้งก้องอยู่ในหุดมจนกระทั่งทุกวันนี้ คือ ที่เขายากจนต้องมาทำมาหากินในพื้นที่แห้งแล้งเช่นนี้ ไม่ใช่ว่าเขาอยากจะมา แต่เพราะเขาไม่มีที่อื่นจะไป ที่ฉันช่วยเขาไม่ใช่ว่าจะช่วยตลอดไป แต่ช่วยเพื่อให้เขาได้มีโอกาสช่วยเหลือตัวเองต่อไป” (หน้า ๓๑๑)

นี่เป็นเพียงตัวอย่างเรื่องราวที่น่าประทับใจที่คณะองคมนตรีได้เรียบเรียงขึ้นในหนังสือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี เท่านั้น บทความของคณะองคมนตรีทั้ง ๑๙ ท่าน มีความน่าสนใจ และน่าประทับใจทุกเรื่อง เพราะสิ่งที่แต่ละท่านได้พบเห็นมาแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง สิ่งที่ผู้อ่านได้รับคือภาพการทรงงานเพื่อพลกนิกร และพระจริยวัตรอันงดงามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่สะท้อนเรื่องราวจาก “คนใน” ที่รับใช้ใกล้ชิดถ่ายทอดให้ “คนนอก” ได้รับรู้ถึงเรื่องราวที่น้อยคนนักจะได้ทราบ นอกจากพระราชดำรินลิ่งซึ่ง เบื้องหลังพระราชกรณียกิจและโครงการตามพระราชดำริแล้ว ผู้อ่านยังได้เห็นถึงวิธีการเขียนเรียบเรียงเรื่องราวขององคมนตรีแต่ละท่านที่มากด้วยประสบการณ์และระยะเวลาการทำงานที่ยาวนาน วิธีการเขียนไม่ได้มุ่งชักจูงให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามแต่เป็นการบรรยายความรู้สึกที่แท้จริงของแต่ละท่านออกมา โดยให้ผู้อ่านสรุปยอดความคิดเองว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทำอะไรเพื่อพลกนิกรชาวไทยบ้าง นี่ถือว่าเป็นวิธีการที่แยบคายมาก นอกจากนี้หนังสือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคณะองคมนตรี มีคุณค่าในฐานะที่บันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่ายิ่ง จัดอยู่ในประวัติศาสตร์บอกเล่าที่มีความสำคัญ ซึ่งได้รวบรวมเรื่องราวและบันทึกเหตุการณ์สำคัญในรัชกาลปัจจุบันไว้ อันเป็นประโยชน์สำหรับการค้นคว้าอ้างอิงในอนาคต รวมถึงหนังสือเล่มนี้ยังอาจสร้างแรงบันดาลใจหรือเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ผู้อ่าน ในการประกอบคุณงามความดีตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติสืบไป